

Brian Nicholls, deildarleiðari í danska sosialmálaráðnum:

Rímuligt at landsstýrið legði kortini á borðið fyrr

-Eg haldi tað hevði verið einki minni enn rímuligt, at landsstýrið kanska longu í januar ella februar, tá tað visti, at tað ikki klárði at halda avtaluna frá november um at fáa skil á á Almennastovuni, gjørdur donsku myndugleikunum vart við hetta sigur Brian Nicholls, deildarleiðari í danska sosialmálaráðnum.

Hann visir avgjørt aftur øllum atfinningum móti sosialmálaráðnum, at tað skal ikki hava latið standa til heldur enn at vera við til at loysa upp fyrri veruligu trupulleikunum.

-Høvdu vit longu í januar fingið at vita tað vit í dag vita, so høvdu vit sjálvandi longu tá kunnað bjóðað føroyingum meiri hjálp sigur hann. Vit spurdu Brian Nicholls, um teir í danska sosialmálaráðnum hava gjørt nokk fyrri at fáa viðurskiptini í Føroyum broytt, so tey svaraðu til krøvini frá donsku stjórnini!

Í 1991ingu vit at vita, at føroyska grannskoðanin ikki virkaði, tí orka varð ikki sett av til tað. Tá varð frá danskarí síðu gjørt heilt greitt, at orka mátti setast av til eina landsgrannskoðan, og tað hendi eisini, nakað undir tvey fulltíðarstør.

Grannskoðanin virkar sum hon skal. Hitt vit søgdu tá var, at teir pengar, sum vórðu goldnir ov nógv út, skuldu vit hava aftur, og tað fingi vit í desember 1991.

Brian Nicholls visir við hesum aftur atfinningum móti sosialmálaráðnum um, at teir ikki hava reagerað nóg skjótt uppá trupulleikarnar og gjørt sitt til at fáa teir loystar.

-Vit hava nevnliga reagerað alt fyrri eitt, tá vit hava fingið nakað at vita. Tá vit fingi grannskoðarafrágreiðingina á vári í 1992 gjørdur vit landsstýrinum vart við, at støðan ikki kundi góðtakast og at ynskiligt var við einum fundi við landsstýrið um at loysa trupulleikarnar.

So eg meini, at vit í sosialmálaráðnum hava handlað so skjótt tað ber til.

Landsstýrið átti at sett seg í samband við danir

Brian Nicholls sigur viðari, at tað hevði verið sera rímuligt av landsstýrinum at sett seg í samband við donsku myndugleikarnar,

nú ein sá, at tað ikki klárði at halda avtaluna, sum varð gjørd í november. Tað hevði eg roknað við, at landsstýrið gjørdi.

-Men tá tit í sosialmálaráðnum hava verið greiðir yvir álvaran í støðuni, hví hava tit so ikki sjálvir longu í januar ella februar lóðað dýpið aftur og harvið móguliga kunnað forðað fyrri, at alt hetta endaði soleiðis sum tað gjørdi?

-Eg haldi ikki, at tað hevði verið rímuligt, um vit longu ein til tveir mánaðir eftir, at avtalna varð gjørd, skuldu fara aftur til landsstýrið fyrri at vita, hvussu gekst.

Vit avtalaðu, at hetta skuldi vera liðugt 1. apríl, og tað var so eisini tað avgjørt skjótasta, sum vit kundu ímynda okkum. Vit hava so eisini havt lögfrøðingar í Føroyum fyrri at hjálpa tykkum.

Nú mátti okkurt henda

-Men um so var, at landsstýrið beinanvegin sá, at tað klárði ikki at halda avtaluna til 1. apríl, og tá hevði biðið tykkum um longri skotbráð, hevði tað so verið góðtikið?

-Nei, vit kundu ikki liva við hesum longur. Sosialmálaráðið kann ikki góðtaka, at tað skal taka so drúgvu tíð til at loysa trupulleikarnar.

Nú vit frættu, at avtalurnar ikki vóru hildnar, so søgdu vit frá, at hetta kundu vit ikki góðtaka longur, og tí vórðu tey neyðugu stigini tikið.

Brian Nicholls vil so-

stætt á ongan hátt góðtaka, at danska sosialmálaráðið eigur nakran lut í tí ringu støðu, sum er íkom-

-Vit hava skundað undir at fáa eina grannskoðan á økinum. Vit hava gjørt tað, sum vit áttu og kundu. Ábyrgdin av støðuni liggur eina og aleina í Føroyum.

Í blokk fyrr ella seinni

Uppá fyrspurning hví danir nú bráðliga krevja, at føroyingar skulu yvirtaka almennamálina í blokkin sigur Brian Nicholls, at avgerðin um at hetta skal henda so skjótt sum 1. juli er ein avleiðing av, at føroyingar ikki hava hildið avtaluna við donsku stjórnina.

-Men er nakað nýtt í tí, at føroyingar skulu yvirtaka hesi málini í blokkin?

-Nei, tí tað er longu avtalað í samband við lánini úr Danmark. Nú verður tað so bara framskundað.

-Heldur tú føroyingar eru førir fyrri at umsita hetta økið?

-Tað eru bert tveir móguleikar. Antin at tit yvirtaka hetta ella at danir gera tað. Eg haldi ikki nakar ynskir, at Danmark ger tað. Tað er í veruleikanum tí bert tann eini móguleikin: at føroyingar yvirtaka figgjarglugu ábyrgdina, men so skulu tit sjálvandi eisini broyta og tillaga lóggávuna til føroysk viðurskipti sigur hann og heldur fram:

Meira einfaldar reglur

-Reglurnar er jú gjørdar til

eitt samfelag uppá 5 mill íbúgvir og verða her brúktar av einum samfelag upp á bert 50.000 menniskju. Tvs. at tit kunnu ikki hava eina fyrisiting, sum er før fyrri at taka sær av hesum. Tí sigur sunt skil mær, at tit mugu gera reglurnar meira einfaldar, so tað ber til at fyrisita tær.

-Og tað heldur tú vit kunnu?

-Vit ein liva við einfaldari reglum, so kann ein tað sjálvandi, men tað merkir oftani, at ein oftari er noyddur til at skera ígjøgnum.

Brian Nicholls sigur, at teir nú biða eftir svarinum frá landsstýrinum uppá landsgrannskoðarafrágreiðingina. Hetta svar skulu teir hava áðrenn 17. mars. Í hesum sambandi skulu teir so til at meta um, hvussu stórir tørvurin er á at fáa fakliga hjálp úr Danmark til at fáa tingini upp á pláss í Føroyum.

-Vit vilja sera fegnir

hjálp til at fáa gongd á tó undir politiskari ábyrgd í Føroyum.

Í løtuni er ein lögfrøðingur frá sosialmálaráðnum í Føroyum, og sum skilst verða helst sendir fleiri seinni.

-Tá tit hava so góðar móguleikar at veita okkum hjálp til at fáa hesi tingini upp á pláss, hví hava tit so ikki latið hesa hjálpina fyrr?

-Tí vit ikki vistu tað. Høvdu vit fingið at vita longu í januar, tað vit vita í dag, so høvdu vit longu tá farið til verka, men tað hevði so ikki broytt støðuna munandi - annað enn tað at tú so kom ein mánað fyrr í gongd við at loysa trupulleikarnar.

Brian Nicholls sigur, at talan er ikki um nakað lítið arbeiði. Tað snýr seg harafturimóti um at seta nógv fólk av í longri tíð til at gjøgnumganga nakar sera torgreiddar trupulleikar.

Ábyrgdin

-Nú hevur almennastjórnin sagt seg úr starvi, men hann hevur fingið annað starv í Tinganesi, har hann helst skal arbeiða við nøkrum av tingum, sum hann hevur eftirlýst at fáa í rætt lag sum almennastjórn. Hvørja viðmerking hevur tú til tað?

-Tað hava eg onga meining um. Tað má vera ábyrgdin hjá landsstýrinum mótvægis lögtingi, hvørjar avleiðingar hetta skal fáa fyrri tykkara fólk.

-Men eru danir nøgdir, um avleiðingarnar av øllum hesum verða tær, at tveir framstandandi embættismenn verða koyrdir?

-Vit eru nøgdir, um landsstýrið heldur tað vera rætt. Tað avgerandi er, at landsstýrið fyrtækur sær okkurt. Men hvat - tað er teirra trupulleiki sigur Brian Nicholls.

jan

Veitingarnar lækka neyvnan av yvirtøkuni

Men tá almennu veitingarnar koma uppí blokkstuðlin úr Danmark, fellur danska "satsreguleringin" burtur

Nú ríkisstjórnin hevur kravt, at almennu veitingarnar koma uppí blokkstuðulin til Føroya, í staðin fyrri at Danmark rindar sín part, uttan mun til, hvussu stórar veitingar eru, eru fólk farin at óttast fyrri, at tey fara at fáa minni í fólkapensión og øðrum veitingum.

Marjun Sigurðsdóttir, annar setti stjórn á Almennastovuni, kann ikki við vissu siga, at pensiónirnar verða tær somu, tá vit fáa føroyskar lógir um veitingarnar.

Higartil hava vit fylgt donskum lógum og reglum.

-Men eingin hevur tosað um, at pensiónirnar skulu niður, og tað plagar at vera vanligt at fylgja donskum ásetingum, sigur Marjun Sigurðsdóttir.

Higartil hava veitingar hjá okkum fylgt teimum donskum og eru hækkaðar í sama mun sum í Danmark. Í Harvið kunnu veitingarnar gerast eitt sindur lægri í Føroyum, tá veitingar koma

upp í blokkstuðlin.

Royndirnar siga, at tá onnur málsøki eru yvirtikin, eru upphæddirnar ikki skerðar. Eitt nú hevur Andveikravermind og ellis- og røktarheimini fingið á leið tað sama sum frammanundan, at hesi málsøkini koma uppí blokkin í 1988. Tað kann vonandi vera ein tryggin fyrri, at veitingarnar ikki fara at lækka, heldur Marjun Sigurðsdóttir.

randi

Minnist haldaragjaldið!